

Sygn. akt VII Ka 802/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: stażysta Małgorzata Serafińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Piotra Bialika

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2017 r.

sprawy **K. B.**, ur. (...) w B., syna S. i K. z domu D.

oskarżonego z art. 178a§4 kk, art. 190§1 kk w zw z art. 64§1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 17 maja 2017r. sygn. akt II K 176/17

I zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla rozstrzygnięcie z pkt. III sentencji o karze łącznej pozbawienia wolności,
- łagodzi karę pozbawienia wolności za ciąg przestępstw z pkt. I sentencji do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy,
- na podstawie art.85§1i2 kk, art.86§1 kk i art.91§2 kk orzeka wobec K. B. karę łączną 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,
- podstawę prawną rozstrzygnięcia z pkt. IV sentencji uzupełnia o art.91§1 kk,

II w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt. VII Ka 802/17

UZASADNIENIE

K. B. został oskarżony o to, że:

I w dniu 24 października 2016 r. na drodze wojewódzkiej nr (...) pomiędzy miejscowościami K. i B. kierował pojazdem mechanicznym marki F. (...) o nr rej (...) na drodze publicznej w ruchu lądowym znajdując się w stanie nietrzeźwości, tj. I badanie godz. 15:48 wynik 1,09mg/l, II badanie godz. 15:59 wynik 1,14 mg/l, III badanie godz. 16:55 wynik 1,00 mg/l na urzędzeniu (...)będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w O. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązującego w okresie od 14 listopada 2007 r. do 14 listopada 2017 r.

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk

II w dniu 24 października 2016 roku w B. kierował groźby uszkodzenia ciała wobec A. B. i J. T., wzbudzając u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę , że będą spełnione przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne

tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 kk. w zw. z art. 64 § 1 kk.

III w dniu 24 stycznia 2017r. na drodze krajowej nr (...) w miejscowości K. gm. B., na drodze publicznej w ruchu lądowym, kierował pojazdem mechanicznym marki F. (...) o nr rej (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości co potwierdzono badaniem na urządzeniu A. I badanie- wynik 0,31 mg/l, II badanie - 0,28 mg/l , III badanie- wynik 0,29 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu^, będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w O. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązującego w okresie od 14 listopada 2007 r. do 14 listopada 2017 r.

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk

IV w dniu 12 lutego 2017r. na drodze między miejscowościami B. i B. drodze publicznej w ruchu lądowym prowadził pojazd mechaniczny marki F. (...) o nr rej (...) będąc w stanie nietrzeźwości co potwierdzono badaniem na urządzeniu (...) I badanie- wynik 1,03 mg/l, II badanie - wynik 1,05 mg/l , alkoholu w wydychanym powietrzu będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości oraz nie zastosował się do orzeczonego przez Sąd Rejonowy w O. zakazu prowadzenia: wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązującego w okresie od 14 listopada 2007 r. do 14 listopada 2017 r.

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie II K 176/17

I oskarżonego K. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów z pkt I, III i IV aktu oskarżenia z tym ustaleniem , iż stanowią one ciąg przestępstw z art. 178a § 4 kk w zw. z art. 91 § 1 kk. i za to na podstawie art. 178a § 4 kk. w zw. z art. 91 § 1 kk skazał go na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

II oskarżonego K. B. w ramach czynu opisanego w pkt II a/o uznaje za winnego tego, że w dniu 24 października 2016 roku w B. kierował wobec A. B. groźby uszkodzenia mienia na jej szkodę, wzbudzając u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę , że będą spełnione przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5. lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne tj. o przestępstwo z art. 190 § 1 kk. w zw. z art. 64 § 1 kk. za to na podstawie art. 190 § 1 kk. w zw. z art. 64 § 1 kk skazał go, a na podstawie art. 190 § 1 kk wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

III na podstawie art. 85§ 1 kk , art. 86 § 1 kk. i art. 91 § 2 kk. łączy orzeczone wobec oskarżonego w pkt I i II kary pozbawienia wolności i orzeka karę łączną 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności,

IV na podstawie art. 42 § 3 kk. orzekł wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych,

V na podstawie art. 43 a § 2 kk. orzekł od oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 20.000 (dwudziestu tysięcy) zł. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Powyższy wyrok zaskarżyli prokurator i obrońca oskarżonego.

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok zaskarżył w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych z pkt. IV wyroku na korzyść oskarżonego i zarzucił mu obrazę

przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 91 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie przy określaniu podstawy prawnej środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w sytuacji, gdy oskarżony został skazany za ciąg przestępstw z art. 178a § 4 k.k. /pkt I, III i IV aktu oskarżenia.

Stawiając powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę pkt IV zaskarżonego wyroku poprzez dodanie art. 91§1 k.k. przy podstawie orzeczenia dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w pozostałym zakresie utrzymanie wyroku w mocy.

Obrońca oskarżonego zaskarżyła wyrok w zakresie wszystkich przypisanych mu czynów, w tym co do czynów przypisanych w pkt I, III, IV i IV wyroku w części, tj. co do kary, zaś czynu przypisanego w pkt II wyroku w całości.

Skarżąca wyrokowi zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych, przyjęty za podstawę wyroku, polegający na dowolnym ustaleniu w oparciu o dowód z zeznań pokrzywdzonej A. B., że oskarżony kierował groźby uszkodzenia mienia wzbudzając u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że będą one spełnione, co mogło mieć wpływ na treść wyroku przez ustalenie, że oskarżony popełnił zarzucane mu przestępstwo;

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 91 §1 kk, poprzez jego niezastosowanie i orzeczenie środka karnego w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;

- rażąco niewspółmierność kary w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności;

Mając na uwadze powyższe zarzut skarżąca wniosła o:

- uchylenie rozstrzygnięcia w przedmiocie kary łącznej (pkt 3 wyroku),

- zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie przypisanego oskarżonemu czynu w pkt II wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od jego dokonania,

- odnośnie do czynów przypisanych w punkcie I, III i IV i IV wnoszę o zmianę zaskarżonego wyroku i obniżenie kary pozbawiania wolności do roku;

- zmianę zaskarżonego wyroku przez uchylenie orzeczenia o środku karnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego zasługuje na uwzględnienie jedynie zakresie postulatu co do złagodzenia kary pozbawienia wolności. Brak jest natomiast podstaw do podzielenia apelacji w zakresie uniewinnienia od czynu z art.190§1 kk- pkt. II aktu oskarżenia.

W pełni zasadna jest natomiast apelacja prokuratora.

Na wstępie podkreślić należy, iż Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń w zakresie okoliczności stanu faktycznego, jak również winy oskarżonego. Wbrew twierdzeniom skarżącego dokonana przez Sąd I instancji analiza materiału dowodowego jest wnikliwa i jasna, odpowiadająca dyrektywom określonym w art. 4 k.p.k., a przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski są logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 k.p.k. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji wnikliwie zweryfikował tezy aktu oskarżenia w granicach niezbędnych dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia skutku uznanie winy K. B. nie tylko w zakresie czynów z art.178a§4 kk ale i czynu z art.190§1 kk. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynikają powody takiego rozstrzygnięcia, a Sąd Okręgowy w pełni podziela przedstawioną tam argumentację. W tej sytuacji nie ma potrzeby ponownego przytaczania całości argumentacji zawartej w uzasadnieniu

zaskarżonego wyroku, którą Sąd Okręgowy aprobuje i należy jedynie zaakcentować te elementy, które przemawiają za odmową podzielenia stanowiska obrońcy.

Odnosząc się do zarzutów dotyczących dokonania dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, stwierdzić należy, iż ustalony stan faktyczny w niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości. Sąd I instancji prawidłowo, w oparciu o zebrany materiał dowodowy odtworzył przebieg zdarzenia, oceniając dowody w sposób zgodny z zasadami prawa procesowego. Tym samym ustalenia faktyczne w zakresie ustalonego zachowania oskarżonego nie wykroczyły poza ramy swobodnej oceny dowodów albowiem poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz sędziowskim przekonaniem. Tym samym, jak to już wcześniej wskazano, nie może być uznany za trafny zarzut obrazy art. 7 k.p.k. albowiem jest on tylko wtedy skuteczny gdy skarżący wykażą, że sąd orzekający - oceniając dowody - naruszył wskazane zasady.

Również zarzuty apelacji skarżącej w zakresie rzekomego błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia oraz nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, które miały mieć wpływ na treść wyroku także nie są zasadne, albowiem sam fakt, iż nie zgadza się ona z oceną dokonaną przez Sąd I instancji nie oznacza, że jest ona nieprawidłowa.

Analiza pisemnego uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wskazuje, że Sąd I instancji wskazał, dlaczego dał wiarę zeznaniom pokrzywdzonej i wspierającego jej relację świadka, a uznał te wyjaśnienia oskarżonego, w których nie przyznał się on do popełnienia zarzucanego mu w pkt. II aktu oskarżenia czynu za niewiarygodne a ocenę tę należy podzielić. Istotnym przy tym jest, iż Sąd I instancji z uwagi na charakter sprawy dokonał oceny materiału dowodowego z dużą ostrożnością, a relacje pokrzywdzonej zweryfikował innymi okolicznościami wspierającymi jego wersję zdarzenia.

Wbrew zarzutom zawartym w apelacji nie budzi wątpliwości fakt wzbudzenia obawy u A. B. co do uszkodzenia przez oskarżonego samochodu, w którym znajdowała się ona w dniu 24 października 2016 r. Chybione jest bowiem stwierdzenie, że pokrzywdzona w czasie pierwszego przesłuchania podawała jedynie o tym, że czuła się dotknięta słowami byłego męża i zarazem „w żadnym momencie swoich zeznań nie wskazała, że zaistniała sytuacja wzbudziła u niej poczucie strachu lub zagrożenia powodującego dyskomfort psychiczny”- k.166. W tym zakresie zwrócić uwagę należy, że opisując przebieg przedmiotowego zdarzenia A. B. użyła sformułowań: „straszył mnie...”-k.12 odw. oraz „w obawie przed nim...”- k.13 co ewidentnie wskazuje, że wypowiedziane groźby wzbudziły w niej uzasadnioną obawę ich spełnienia. Zauważyć przy tym należy, że podczas kolejnego przesłuchania pokrzywdzona podtrzymała swoje zeznania i wskazał, że z uwagi na zachowanie byłego męża czuła niesamowity strach”- k.33 odw.

Nie sposób przy tym przyjąć za skarżącą, że sam fakt złożenia obciążających zeznań przez byłą małżonkę dyskwalifikuje jej twierdzenia. Analiza zeznań A. B. wskazuje na to, że relacjonowała ona rzetelnie i w wyważony sposób chciał przedstawić zachowanie K. B.. Jej relacja w pełni koresponduje z faktami podanymi przez naocznego świadka tj. J. T.. Ta ostania przesłuchana w istocie bezpośrednio po zajściu zeznała zbieżnie w stosunku do wersji pokrzywdzonej i brak jest jakichkolwiek podstaw aby przyjąć, że jej relacja stanowi jedynie pomówienie oskarżonego. Natomiast z zeznań obu wymienionych niezbieżnie wynika, że była żona K. B. w żaden sposób nie „inicjowała” spotkania z oskarżonym, który w istocie wykorzystał fakt, że pojazd kierowany przez jego byłą żonę stał przed zamkniętym przejazdem kolejowym.

Tym samym fakt dopuszczenia się przez K. B. przypisanego mu czynu z art.190§1 kk nie budzi wątpliwości i został mu udowodniony przeprowadzonymi przez Sąd I instancji dowodami.

Apelacja nie zakwestionowała ustaleń w zakresie pozostałych czynów i w ocenie Sądu Okręgowy nie budzi wątpliwości kwestia przyjęcia co do czynów z pkt. I, III i IV kwalifikacji z art.178a§4 kk. W świetle treści karty karnej- k. 159 a przede wszystkim treści wyroku w sprawie (...)skazanie z art.178a§1 kk nie jest zatarte a zatem w czasie popełnienia wskazanych czynów oraz w czasie orzekania w niniejszej sprawie K. B. nadal był uprzednio skazany z art.178a§1 kk.

Ponadto „dodatkowo” co do tego oskarżonego zachodzi jeszcze jedna podstawa nakazująca przyjęcie surowszej kwalifikacji z art.178a§4 kk jaką było dopuszczenie się tych czynów w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Wprawdzie w sprawie (...) K. B. był skazany za prowadzenie w stanie nietrzeźwości roweru a nie pojazdu mechanicznego i obecnie pośrednio na ten aspekt wskazuje treść kary karnej- k.159 odw., to na uwadze należy mieć i to, że wówczas orzeczono wobec niego także i zakaz prowadzenia przez okres 10 lat pojazdów mechanicznych. K. B. karę pozbawienia wolności w sprawie (...) odbywał do 22 lutego 2013 r. a zatem nie miała w stosunku do niego zastosowania instytucja z art.50 ustawy z dnia 27 września 2013 r. albowiem orzeczona kara uległa wykonaniu - porównaj akta (...) w załączeniu. Ponadto zgodnie z art.50 ust.3 cytowanej ustawy oraz stanowiącym jego odpowiednik art.2a§3 kw do wykonania środków karnych mają zastosowanie przepisy dotychczasowe. Skoro zatem wyrok w sprawie (...) w zakresie orzeczonego również zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych nie został zmieniony, to nadal w mocy pozostaje ten środek karny. Powyższe znajduje także potwierdzenie w informacji jak na k.189 akt, w której wskazano, że orzeczony zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązuje aż do 14 września 2018 r.

W zakresie apelacji obrońcy co do obniżenia kary pozbawienia wolności za ciąg przestępstw z art.178a§4 kk to nie mógł być on uwzględniony w zakresie postulatu złagodzenia jej do wymiaru jedynie jednego roku -k.166.

Jednakże na tle dokonanej przez Sąd Rejonowy prawidłowej oceny dowodów i opartych na niej ustaleń faktycznych, stwierdzić jednak należy, że rozstrzygnięcie o karze wymierzonej oskarżonemu w tym zakresie jawi się jako orzeczenie rzeczywiście zbyt surowe. W efekcie biorąc również pod uwagę stopień winy i społecznej szkodliwości czynu a także rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa Sąd Okręgowy uznał, że adekwatną w stosunku do K. B. karą będzie kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. K. B. jest sprawcą wysoce niepoprawnym i w istocie nie wyciągnął żadnych wniosków z poprzednich skazań za czyny z art.178a§1 kk. Obecnie udowodniono mu popełnienie kolejnych trzech czynów związanych z prowadzeniem pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, przy czym popełnił je także w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64§1 kk. Tym samym mając na uwadze wskazane przez Sąd I instancji okoliczności obciążające- k.146 odw. za możliwe uznano jedynie złagodzenie kary pozbawienia wolności w wskazanym zakresie uznając za okoliczność łagodzącą przyznanie się do popełnienia tych czynów. W ocenie Sądu Okręgowego kara ta jest wystarczająca dla osiągnięcia celów postępowania i pozwoli uświadomić oskarżonemu, że jego zachowanie było bezprawne i zapobiegnie podobnym jego działaniom w przyszłości.

Konsekwencją złagodzenia kary za ciąg przestępstw za występki z art.178a§4 kk była modyfikacja wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności do 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Natomiast nie budziła żadnych wątpliwości zasadność apelacji oskarżyciela publicznego albowiem w sytuacji gdy orzekany jest środek karny za czyny popełnione w ciągu z art.91§1 kk konieczne jest powołanie w podstawie jego wymiaru także i tego przepisu.

Powyższe zatem skutkowało koniecznością zmiany rozstrzygnięcia z pkt. IV sentencji w zakresie jego podstawy prawnej.

Mając powyższe na uwadze zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchylono rozstrzygnięcie z pkt. III sentencji o karze łącznej pozbawienia wolności,
- złagodzono karę pozbawienia wolności za ciąg przestępstw z pkt. I sentencji do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy,
- na podstawie art.85§1i2 kk, art86§1 kk i art.91§2 kk orzeczono wobec K. B. karę łączną 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,
- podstawę prawną rozstrzygnięcia z pkt. IV sentencji uzupełniono o art.91§1 kk,

i w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy – art.437§2 kpk, art.438pkt.1-4 kpk.

Na podstawie art.624§1 kpk zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.